2.5.2022

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: JTS 2023-2026 (VNS 2/2022 vp)

Julkisen talouden suunnitelma 2023-2026

Kehyskaudella 2023-2026 liikenne- ja viestintäministeriön pääluokan määrärahat ovat keskimäärin 3,25 miljardia euroa vuodessa. Pääluokan kehystaso ei sisällä suurta muutosta verrattuna edellisen julkisen talouden suunnitelman kehystasoon (julkisen talouden suunnitelma 2022-2025).

Hallintoon ja toimialan yhteisiin menoihin on kehyskaudella varattu keskimäärin 687 milj. euroa vuodessa. Valtaosa summasta on hallinnonalan arvonlisäveromenoja. Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin toimintamenoihin osoitetaan huomattava lisäys, noin 8-10 milj. euroa vuodessa. Viraston taloudellinen tilanne on ollut haastava johtuen mm. lisääntyneistä tehtävistä ja tietojärjestelmäkustannuksista. Virasto toteutti 2020-2021 mittavat YT-neuvottelut, joiden seurauksena viime vuoden tilinpäätös kääntyi ylijäämäiseksi. Virasto on suunnitellut käyttävänsä ylijäämän mm. mittavan tietohallinnon korjausvelan poistoon. Ministeriö seuraa viraston tilannetta tarkoin ja tekee talousarvioprosesseihin tarvittavat ehdotukset, joilla lakisääteisten tehtävien toteuttaminen turvataan.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenoihin lisätään osana kyberturvallisuuden ehdotuksia noin 3,5 milj. euroa vuodessa. Tästä vajaat 0,5 milj. euroa käytetään ministeriön henkilöresurssien vahvistamiseen. Henkilöresurssit pitävät sisällään kyberturvallisuusjohtajan ja tämän sijaisen vakinaisen toiminnan, millä tuetaan laajasti koko valtioneuvoston toimintaa. Määrärahasta 3 milj. euroa on tarkoitettu kotimaisen kyberturvallisuuden salaustuoteperheen kehittämiseen, testauslaboratoriokyvykkyyteen ja tutkimukseen, joiden avulla Suomi voi hakea EU:n salaustuotteiden sertifiointeja hyväksyvän AQUA-maan asemaa. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenoihin osoitettu noin 1,6 milj. euroa vuodessa vahvistaa Kyberturvallisuuskeskuksen toimintaa mm. varautumisen, tilanneanalyysien ja tilannekuvan ylläpitoon sekä kyberturvallisuusneuvonnan kautta. Galileon PRS-palvelun (Public Regulated Services) viranomaistehtäviin osoitettu määräraha mahdollistaa turvallisten yhteyksien käyttöönottoa.

Ministeriö toteaa, että hallinnonaloille tehdyt lisäykset kyberturvallisuuden parantamiseen ovat kokonaisuutena erittäin myönteinen ja tervetullut lisäys. Yhteiskunnan kyberturvallisuuden tilannetta on seurattava jatkuvasti tarkoin, erityisesti huomioiden nykyinen kansainvälispoliittinen tilanne, ja pyrittävä torjumaan mahdolliset riskit etupainotteisesti. Nyt tehdyt lisäykset edistävät tavoitetta osaltaan ja parantavat kyberkyvykkyyttämme sekä tehostavat kykyämme kyberturvallisuuden koordinoinnissa. Tilannekuvaa on seurattava jatkuvasti ja havaittuihin puutteisiin kyvykkyyksissä reagoitava mahdollisimman nopeasti.

Valtion liikenneverkon osalta ministeriö haluaa tuoda esiin perusväylänpidon haastavan tilanteen. Venäjän hyökkäyssodan alkamisen jälkeen (ja jo sitä ennen) raaka-aineiden hinnat olivat voimakkaassa nousussa, mikä heijastuu väistämättä teiden päällystysmääriin. Nykyisellä määrärahatasolla vuonna 2023 päällystettävän tiestön pituus on jäämässä jopa 800 km alhaisemmaksi kuin kuluvana vuonna. Tämä puolestaan aiheuttaa korjaus-

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 4
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@gov.fi
kirjaamo.lvm@gov.fi

velan kasvua. Ainoa pidemmän päälle kestävä ratkaisu tilanteeseen on määrärahan lisääminen Liikenne 12-suunnitelman mukaiselle tasolle, jolla korjausvelkaa voidaan asteittain vähentää.

Julkisen talouden suunnitelmassa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle kohdistetaan yhteensä 127 milj. euron säästöt. Tästä 110 milj. euroa on jo vuosien 2022-2025 kehyksessä päätetty säästö, joka kohdennettiin väyläverkon kehittämiseen (mom. 31.10.77). Uudessa kehyspäätöksessä on siten 17 milj. euron lisäsäästö, josta 15 milj. euroa on toistaiseksi perusväylänpidossa ja 2 milj. euroa joukkoliikenteen ostot ja kehittäminen-momentilla (31.20.55). Säästön tarkemmasta kohdentumisesta päätetään syksyn budjettiriiheen mennessä. Ministeriö toteaa, että näinkin suuren säästön kohdentuminen hallinnonalalle on valitettavaa, varsinkin huomioiden liikenneverkkoon kohdentuvien talousarviomomenttien nykytaso. Säästöt uudelleenarvioidaan riiheen mennessä ja niistä tehdään asianmukaiset ehdotukset talousarvioprosessiin. Nykyinen kehystaso ei mahdollista Liikenne 12 –suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 4
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@gov.fi
kirjaamo.lvm@gov.fi